

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 13 maj 2024
(OR. en)

9804/24

Interinstitutionellt ärende:
2023/0405(NLE)

EDUC 166
JEUN 108
SPORT 52
SOC 353
EMPL 202
COMPET 538
RECH 222

LÄGESRAPPORT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Delegationerna
Ärende:	Rådets rekommendation "Europa på väg" – möjligheter till mobilitet i utbildningssyfte för alla

För delegationerna bifogas den ovannämnda rekommendationen, som godkändes av rådet (utbildning, ungdom, kultur och idrott) vid mötet den 13 maj 2024.

Rådets rekommendation**”Europa på väg” – möjligheter till mobilitet i utbildningssyfte för alla
(Text av betydelse för EES)**

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 165 och 166,
med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och
av följande skäl:

1. I Romförklaringen av den 25 mars 2017 åtog sig EU:s ledare att arbeta för en union där ungdomar får den bästa utbildningen och kan studera och få arbete över hela kontinenten.
2. Mobilitet i utbildningssyfte har visat sig vara mycket värdefullt för elever och studenter när de ska få de kompetenser¹ som behövs för personlig, akademisk och yrkesmässig utveckling. Gränsöverskridande lärande ökar den interkulturella förståelsen och bidrar till att främja en gemensam europeisk identitet. Att organisera mobilitet i utbildningssyfte, både genom att sända ut och ta emot inlärande, är också en stark drivkraft för utbildningsinstitutioner och anordnare av icke-formellt och informellt lärande att höja kvaliteten på det lärande de erbjuder.

¹ På samma sätt som i rådets rekommendation av den 22 maj 2018 om nyckelkompetenser för livslångt lärande (EUT C 189, 4.6.2018, s. 1) definieras kompetenser som en kombination av kunskaper, färdigheter och attityder.

3. Mobilitet i utbildningssyfte är viktig för att bidra till att åtgärda kompetensbristen i unionen, särskilt bristen på den kompetens som behövs för den gröna och den digitala omställningen och för inlärnarnas övergång till arbetsmarknaden. Arbetsplatsförlagt lärande, inbegripet perioder som tillbringas i ett annat land, gynnar kompetensutveckling och anställbarhet.
4. Att ge alla möjligheter till mobilitet i utbildningssyfte är avgörande för att förverkliga det europeiska området för utbildning och uppnå målen i EU:s ungdomsstrategi 2019–2027. I kommissionens meddelande av den 30 september 2020 om att förverkliga det europeiska området för utbildning senast 2025² aviserades en uppdatering av ramen för mobilitet i utbildningssyfte³ och utarbetandet av en politisk ram för lärares mobilitet i utbildningssyfte för att göra det möjligt för fler elever och studenter och lärare att dra nytta av mobilitet. Genom den här rekommendationen uppdateras rådets rekommendation av den 28 juni 2011, *Unga på väg – att främja ungdomars rörlighet i utbildningssyfte*, för att stärka dess bestämmelser, utvidga möjligheterna till mobilitet i utbildningssyfte – från ungdomar till elever och studenter i alla åldrar, utbildare och anställda – och hantera nya inlärningsmönster, inbegripet blandat lärande.
5. I rådets resolution om en strategisk ram för det europeiska utbildningssamarbetet inför och bortom ett europeiskt område för utbildning (2021–2030)⁴ är en strategisk prioritering att göra livslångt lärande och mobilitet till verklighet för alla. I rådets resolution om det europeiska utbildningsområdet: tiden fram till 2025 och därefter⁵ framhävs att kartläggning och avlägsnande av kvarstående hinder för mobilitet för inlärande och lärare, samtidigt som inkluderande, hållbar och balanserad mobilitet uppmuntras, är avgörande för att färdigställa det europeiska utbildningsområdet.

² COM(2020) 625 final

³ Rådets rekommendation av den 28 juni 2011 *Unga på väg – att främja ungdomars rörlighet i utbildningssyfte* (EUT C 199, 7.7.2011, s. 1).

⁴ EUT C 66, 26.2.2021, s. 1.

⁵ EUT C 185, 26.5.2023, s. 35.

6. Uppgifter som samlats in av Europeiska centrumet för utveckling av yrkesutbildning (Cedefop) visar att länderna måste öka sina ansträngningar för att förbättra sina resultat när det gäller att tillhandahålla heltäckande stöd till mobilitet för elever och studenter inom yrkesutbildning, särskilt lärlingar. Enligt de nationella genomförandeplanerna⁶ för rådets rekommendation av den 24 november 2020 om yrkesutbildning för hållbar konkurrenskraft, social rättvisa och motståndskraft⁷ har endast omkring hälften av alla medlemsstater prioriterat åtgärder för ökad mobilitet inom yrkesutbildningen.
7. En bedömning⁸ av genomförandet av rådets rekommendation av den 15 mars 2018 om en europeisk ram för ändamålsenliga lärlingsutbildningar av god kvalitet⁹ och underlag från Cedefop¹⁰ tyder på att mobiliteten för lärlingar fortfarande är underutvecklad och att mer behöver göras för att lärlingar ska kunna delta i mobilitet.
8. I rådets slutsatser om förbättrad rörlighet för lärare och utbildare, särskilt den europeiska rörligheten, i deras grundutbildning och fortbildning¹¹ efterlystes främjande och utvidgning av rörligheten så att den blir ett allmänt inslag i lärarnas och utbildarnas utbildning och karriär.

⁶ Cedefop, *Working together towards attractive, inclusive, innovative, agile and flexible VET*, Cedefop informationsmeddelande, 2023.

⁷ EUT C 417, 2.12.2020, s. 1.

⁸ *Putting into practice the European Framework for Quality and Effective Apprenticeships – implementation of the Council Recommendation by Member States*, SWD(2021) 230 final [ej översatt till svenska].

⁹ EUT C 153, 2.5.2018, s. 1.

¹⁰ Cedefop, *Enablers and disablers of cross-border long-term apprentice mobility: evidence from country- and project-level investigations*, Cedefops referensserie nr 120, Publikationsbyrån, Luxemburg, 2021.

¹¹ EUT C 167, 21.4.2022, s. 2.

9. En analys av genomförandet av EU:s ungdomsstrategi¹² visar att det krävs större insatser för att säkerställa att alla ungdomar och ungdomsarbetare på ett effektivt sätt kan få tillgång till möjligheter till rörlighet, inbegripet volontärarbete i det civila samhället. Det krävs fortsatt arbete med effektiva system för validering av kompetens som förvärvats genom icke-formell och informell mobilitet i utbildningssyfte, i samverkan med rådets rekommendation av den 5 april 2022 om unga volontärers rörlighet i Europeiska unionen¹³.
10. Det råder brist på färdigheter i främmande språk, och det är fortfarande ett hinder för att inleda mobilitet i utbildningssyfte, studera och arbeta utomlands och verkligen upptäcka Europas kulturella mångfald. Samtidigt kan bättre undervisning i och inläring av främmande språk samt ett utbud av kurser som ges på främmande språk uppmuntra elever och studenter från andra länder att delta i mobilitet i utbildningssyfte. I detta avseende är det viktigt att utnyttja digital teknik, inbegripet artificiell intelligens (AI).

¹² Arbetsdokument från kommissionens avdelningar som åtföljer *Rapport från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén om genomförandet av den europeiska ungdomsstrategin (2019–2021)*, SWD(2021) 286 final.

¹³ EUT C 157, 11.4.2022, s. 1.

11. I rådets slutsatser om ytterligare åtgärder för att förverkliga automatiskt ömsesidigt erkännande av utbildning¹⁴, som byggde på rapporten om genomförandet av rådets rekommendation om att främja automatiskt ömsesidigt erkännande av kvalifikationer inom högre utbildning och gymnasial utbildning samt resultat av studieperioder utomlands¹⁵, angavs att bristen på automatiskt ömsesidigt erkännande av kvalifikationer och resultat av studieperioder utomlands¹⁶ fortsätter att hämma mobiliteten i utbildningssyfte i EU. När det gäller högre utbildning har de nationella myndigheterna gjort betydande förbättringar när det gäller tolkningen av begreppet automatiskt ömsesidigt erkännande. Avsaknaden av enhetliga nationella strategier och bristande transparens är dock viktiga faktorer som avskräcker studenter från att delta i mobilitetsverksamhet.
12. Att främja mobilitet i utbildningssyfte med tredjeländer kan göra de europeiska utbildningssystemen mer attraktiva för resten av världen och locka begåvningar till de europeiska utbildningsinstitutionerna. Internationellt utbildningssamarbete, inbegripet mobilitet i utbildningssyfte, är avgörande för att genomföra EU:s geopolitiska prioriteringar, särskilt Global Gateway, och för att nå målen för hållbar utveckling till 2030.
13. Att främja tillgång till rörlighet i utbildningssyfte för personer med begränsade möjligheter är särskilt viktigt, och detta inkluderingsmål står i centrum för programmen Erasmus+ 2021–2027 och Europeiska solidaritetskåren. Det är avgörande att stärka detta mål inom dessa program och, när så är möjligt, utvidga det till andra program för mobilitet i utbildningssyfte i hela EU.

¹⁴ EUT C 185, 26.5.2023, s. 44.

¹⁵ COM(2023) 91 final

¹⁶ Definitionerna av *automatiskt ömsesidigt erkännande av kvalifikationer* och *automatiskt ömsesidigt erkännande av resultat från en studieperiod utomlands*, både på högre utbildningsnivå och på gymnasial nivå, anges i bilagan till rådets rekommendation av den 26 november 2018 om att främja automatiskt ömsesidigt erkännande av kvalifikationer inom högre utbildning och gymnasial utbildning samt resultat av studieperioder utomlands (EUT C 444, 10.12.2018, s. 1) och är fullt tillämpliga på denna rekommendation.

14. Initiativet Europauniversitet har som mål att nå 50 % mobilitet bland de deltagande institutionerna, medan de europeiska kriterierna för tilldelning av europeisk examensmärkning för närvarande testas och också skulle kunna uppmuntra till att mobilitet integreras i kursplanerna. Den ökade budgeten för Erasmus+ för 2021–2027 bidrar till EU:s mål att uppmuntra fler elever och studenter att delta i mobilitet i utbildningssyfte minst en gång under studierna, med ett bredare utbud av mobilitetsformat, bland annat blandade intensivprogram och kortvarig blandad mobilitet. Det är därför viktigt att höja det mål på 20 % mobilitet i utbildningssyfte som ursprungligen fastställdes i samband med Bolognaprocessen 2009. De verktyg som har tagits fram sedan dess skapar tillsammans med åtgärderna i denna rekommendation förutsättningarna för att minst 23 % av dem som utexamineras från högre utbildning ska delta i mobilitet i utbildningssyfte.
15. Lärandemönstren har utvecklats under det senaste årtiondet, bland annat på grund av covid-19-pandemin, vilket har främjat virtuellt och blandat lärande. Utvidgningen av möjligheterna till mobilitet i utbildningssyfte för elever, studenter, utbildare och personal inom alla utbildningssektorer samt ungdoms- och idrottssektorerna i formella, icke-formella och informella sammanhang har också lett till att flexibla format för mobilitet i utbildningssyfte utvecklats.
16. Balanserad mobilitet för forskare, särskilt forskare i början av karriären, bör stödjas ytterligare för att öka deras personliga och professionella utveckling och därigenom gynna det europeiska forsknings- och innovationssystemets konkurrenskraft.

17. Syftet med denna rekommendation är att bidra till förverkligandet av det europeiska området för utbildning fram till 2025. I visionen om kvalitet i utbildningen ingår att främja den dubbla friheten för elever, studenter, utbildare och personal, särskilt för personer med begränsade möjligheter, att vara mobila och för institutioner att fritt samarbeta med varandra i och utanför Europa. Inkluderande och rättvisa utbildningssystem bör stödja sammanhållna samhällen, lägga grunden för ett aktivt medborgarskap och förbättra anställbarheten. I denna rekommendation uppmanas medlemsstaterna att se till att det råder möjliggörande förhållanden för mobilitet i utbildningssyfte och undanröja hinder och ge incitament som är anpassade till de särskilda behoven hos elever, studenter, utbildare och personal i olika sektorer.
18. Denna rekommendation syftar också till att underlätta ett ökat samarbete med viktiga tredjeländer i enlighet med initiativet talangpartnerskap, och till att främja EU som en attraktiv destination för begåvade personer från tredjeländer för lärande och studier.

19. Vidare erinras det i denna rekommendation om de befintliga synergier och komplementariteten mellan de EU-program som behandlar mobilitet i utbildningssyfte, exempelvis Erasmus+ och Europeiska solidaritetskåren, och andra finansieringsinstrument på EU-nivå och internationell, nationell och regional nivå, exempelvis EU:s sammanhållningspolitiska fonder, särskilt Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska socialfonden+ med sitt tillhörande initiativ Alma (*Aim, Learn, Master, Achieve*).
20. Denna rekommendation har också som mål att ge stimulans till mobilitet i utbildningssyfte för lärare och lärlingar genom särskilda politiska ramar, vilket beskrivs närmare i bilagorna. Skolorna står inför lärarbrist, och mobilitet i utbildningssyfte torde göra yrket mer attraktivt. Lärare som har genomgått mobilitet kan bli förebilder för inlärarna och kan bidra till att främja transnationellt och internationellt samarbete. I rådets slutsatser om förbättrad rörlighet för lärare och utbildare, särskilt den europeiska rörligheten, i deras grundutbildning och fortbildning betonas de positiva effekter som mobilitet i utbildningssyfte utomlands har för lärarnas yrkesmässiga utveckling och på utbildningssystemen, samtidigt som hinder för mobilitet utpekas. Lärlingar stöter också på en rad särskilda hinder som beror på det arbetsplatsförlagda lärandets särdrag. Deras mobilitet bidrar till att åtgärda kompetensklyftor, stödja den gröna och den digitala omställningen och öka anställbarheten, särskilt bland ungdomar.

EUROPEISKA UNIONENS RÅD KONSTATERAR FÖLJANDE:

21. I denna rekommendation används som utgångspunkt begreppet ”mobilitet i utbildningssyfte” enligt definitionen i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/817 av den 20 maj 2021 om inrättande av Erasmus+: Unionens program för utbildning, ungdom och idrott samt om upphävande av förordning (EU) nr 1288/2013¹⁷, dvs. att flytta fysiskt till ett annat land än bosättningslandet för studier, utbildning eller icke-formellt eller informellt lärande. I den mening som avses i denna rekommendation omfattar ”mobilitet i utbildningssyfte” alla typer av långsiktig och kortvarig mobilitet i utbildningssyfte, inbegripet mobilitet för enskilda personer och grupper, blandad mobilitet (inbegripet dess virtuella komponenter), mobilitet som ger studiepoäng och mobilitet i syfte att läsa en hel utbildning. Det omfattar elever, studenter, utbildare och personal inom alla sektorer av livslångt lärande, inbegripet förskoleverksamhet och barnomsorg, skolutbildning, högre utbildning, yrkesutbildning, vuxenutbildning samt ungdomar¹⁸, ungdomsarbetare och personal inom idrott¹⁹, både inom och utanför tillämpningsområdet för Erasmus+-programmet. Denna rekommendation omfattar mobilitet i utbildningssyfte både inom EU och internationellt från EU.

¹⁷ EUT L 189, 28.5.2021, s. 1.

¹⁸ Med utgångspunkt i ungdomars många olika möjligheter till rörlighet genom Erasmus+ Ungdom och Europeiska solidaritetskåren avser mobilitet i utbildningssyfte inom ungdomssektorn ungdomars, ungdomsarbetsares och volontärers mobilitet i samband med icke-formellt och informellt lärande. Vid tillämpning av denna rekommendation omfattar mobilitet i utbildningssyfte inom ungdomssektorn även andra nationella program för mobilitet.

¹⁹ Inom programområde 1 för insatserna inom Erasmus+ Idrott definieras mobilitet i utbildningssyfte inom idrottssektorn som mobilitet för personal vid idrottsorganisationer, främst inom idrott på gräsrotsnivå, som ges möjlighet att förbättra sin kompetens och sina kvalifikationer och förvärva nya färdigheter genom att tillbringa en tid utomlands, vilket bidrar till kapacitetsuppbyggnad och utveckling av idrottsorganisationer. Denna åtgärd stöder yrkesutvecklingen för tränare och annan personal (både avlönad personal och volontärer) inom idrott på gräsrotsnivå. Vid tillämpning av denna rekommendation omfattar mobilitet i utbildningssyfte inom idrottssektorn även andra nationella program för mobilitet.

22. Mobiliteten för elever, studenter, utbildare och personal, som har stärkts sedan det europeiska utbildningsområdet lanserades, har en positiv inverkan på utbildning. Mobilitet i syfte att läsa en hel utbildning, liksom mobilitet inom yrkesutbildningen, kan dock innebära utmaningar för vissa utbildningssystem som får stora inflöden av studerande eller lärlingar, eller för de länder som hotas av kompetensflykt, vilket leder till att många begåvade människor väljer att studera eller påbörja en lärlingsutbildning utomlands och sedan stannar kvar där.
23. När det gäller målet för mobilitet i utbildningssyfte²⁰ inom högre utbildning omfattar insatserna mobilitet i syfte att läsa en hel utbildning, mobilitet som ger studiepoäng med en utresa på minst tre månader eller 15 poäng från det europeiska systemet för överföring och ackumulering av studiemeriter (ECTS) (inklusive både praktik och mobilitet för studier), kortare utbyten med en utresa på mindre än tre månader och minst tre ECTS-poäng. Dessa mobilitetsinsatser kan vara helt fysiska eller blandade, med både en virtuell och en fysisk komponent. Målet beräknas för examinerade som deltagit i mobilitet i utbildningssyfte minst en gång under studierna. Mot bakgrund av ovanstående uppmanas kommissionen i denna rekommendation att senast 2026 lägga fram ett förslag till uppdaterad metod för mätning av andelen examinerade med erfarenhet av mobilitet i utbildningssyfte utomlands inom högre utbildning.

²⁰ Indikatorn kommer att baseras på uppgifter om mobilitet som hämtats från den administrativa datainsamlingen från Unesco-OECD-Eurostat (UOE).

24. Som svar på uppmaningarna²¹ om ett ambitiösare mål än det nuvarande målet på 8 % för mobilitet i utbildningssyfte utomlands för studerande i yrkesutbildning föreslås i denna rekommendation att målet för deltagande för yrkesstuderande, inklusive lärlingar, senast 2030 ska ha höjts till minst 12 %. Målet för yrkesutbildning²² bygger på indikatorn i rådets rekommendation av den 24 november 2020 om yrkesutbildning för hållbar konkurrenskraft, social rättvisa och motståndskraft. Det mäts som andelen utbytesstuderande under ett kalenderår, som en andel av en kohort av utexaminerade från yrkesutbildningar samma år. Här ingår deltagare i flexibla mobilitetsmöjligheter som i Erasmus+ (t.ex. kortvarig mobilitet, gruppmobilitet, blandad mobilitet och mobilitet kopplad till deltagande i kompetenstävlingar) eller andra program för mobilitet.

²¹ Inbegripet Europaparlamentets resolution av den 17 december 2020 om rådets rekommendation om yrkesutbildning för hållbar konkurrenskraft, social rättvisa och motståndskraft (2020/2767(RSP))

²² Indikatorn kommer att baseras på uppgifter om mobilitet från Erasmus+ och uppgifter från UEO:s datainsamling om utexaminerade från yrkesutbildningar. Uppgifter från nationella myndigheters program för mobilitet kan också användas för att komplettera uppgifterna från Erasmus+, om de finns tillgängliga och endast om de uppgifter som lämnas är jämförbara med uppgifterna från Erasmus+, bland annat om utbytet varaktighet. Om uppgifter från nationella myndigheter tas med bör detta uppges på ett öppet sätt.

25. Rådet bekräftar sitt starka engagemang för inkluderande mobilitet i utbildningssyfte och uttrycker sin politiska ambition att fastställa ett mål i detta avseende. För att kunna göra det behövs en metod för att mäta andelen personer med begränsade möjligheter bland alla elever och studenter som deltar i mobilitet i utbildningssyfte utomlands. Rådet upprepar därför sin uppmaning till kommissionen att arbeta med förslag, som grundas på och med expertutlåtanden från den permanenta arbetsgruppen för indikatorer och referensvärden, till möjliga indikatorer eller mål på EU-nivå på områdena för inkludering och rättvisa²³. För att understryka rådets åtagande rekommenderas medlemsstaterna att sträva efter att gemensamt nå en andel på minst 20 % av personer med begränsade möjligheter bland alla elever och studenter som deltar i mobilitet i utbildningssyfte utomlands senast 2027. För att få fram en uppskattning på detta skulle de uppgifter som för närvarande finns tillgängliga inom programmen Erasmus+ och Europeiska solidaritetskåren kunna användas. Dessa uppgifter omfattar förvisso inte alla typer av mobilitet i utbildningssyfte utomlands, men kan användas som det närmaste riktmärket som för närvarande finns tillgängligt. Dessutom uppmanas kommissionen i denna rekommendation att senast 2026 lägga fram ett förslag till en metod för uppgiftsinsamling för att mäta andelen personer med begränsade möjligheter bland alla elever och studenter som deltar i mobilitet i utbildningssyfte utomlands inom utbildnings-, ungdoms- och idrottssektorerna, med vederbörlig hänsyn till eventuella känsliga aspekter av sådana uppgifter och utan att lägga ytterligare administrativa bördor på medlemsstaterna. På grundval av ett sådant förslag skulle rådet kunna komma överens om ett mål på EU-nivå som ska uppnås senast 2030.
26. Denna rekommendation föregriper inte framtida förhandlingar om unionens finansieringsinstrument inom ramen för nästa fleråriga budgetram.

²³ Rådets resolution om en strategisk ram för det europeiska utbildningssamarbetet inför och bortom ett europeiskt område för utbildning (2021–2030) (EUT C 66, 26.2.2021, s. 1).

27. I enlighet med artikel 349 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) och i linje med kommissionens meddelande av den 3 maj 2022 med titeln *Sätta människorna främst, säkra hållbar tillväxt för alla och ta tillvara potentialen i EU:s yttersta randområden*²⁴ bör rekommendationen ta hänsyn till den särskilda situation i de yttersta randområdena som avses i den artikeln för att främja mobilitet i utbildningssyfte till och från dessa områden.
28. Vid tillämpningen av denna rekommendation och i överensstämmelse med riktlinjerna för genomförandet av strategin för inkludering och mångfald inom Erasmus+ och Europeiska solidaritetskåren²⁵ menas med hinder för mobilitet i utbildningssyfte funktionsnedsättningar, hälsoproblem, hinder med anknytning till utbildningssystem, kulturella skillnader, sociala hinder (inbegripet sociopsykologiska och familjerelaterade hinder), ekonomiska hinder, hinder med anknytning till diskriminering samt geografiska hinder.

²⁴ COM(2022) 198 final

²⁵ Riktlinjer för genomförande – strategi för inkludering och mångfald inom Erasmus+ och Europeiska solidaritetskåren.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS MEDLEMSSTATERNA ATT GÖRA FÖLJANDE:

I enlighet med särdragen för systemen för nationell skolutbildning, yrkesutbildning, högre utbildning och vuxenutbildning samt ungdoms- och idrottssektorerna, och med vederbörlig hänsyn till högre utbildningsanstalters akademiska frihet och utbildningsinstitutionernas självständighet

1. främja smidig mobilitet för alla elever, studenter, utbildare och personal inom det europeiska utbildningsområdet i syfte att stödja utvecklingen av deras nyckelkompetenser, särskilt förvärvandet av kunskaper, färdigheter och attityder som är avgörande för den gröna och den digitala omställningen, bygga upp förtroende och förståelse mellan utbildningssystemen och ungdoms- och idrottssektorerna samt främja ett aktivt medborgarskap,
2. arbeta för program för mobilitet i utbildningssyfte som är inkluderande, miljömässigt hållbara, drar nytta av användningen av digital teknik och främjar unionens gemensamma värden²⁶,

²⁶ I enlighet med artikel 2 i fördraget om Europeiska unionen och Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.

3. stärka insatserna för att göra mobilitet till verklighet för alla och sträva efter att uppnå målen på EU-nivå senast 2030 genom följande:

- a) inom högre utbildning, så att andelen utexaminerade med erfarenhet av mobilitet i utbildningssyfte utomlands blir minst 23 %,
- b) inom yrkesutbildning, så att andelen elever och studenter som deltar i mobilitet i utbildningssyfte utomlands blir minst 12 %;

de ovannämnda målen utgör en referensnivå för EU:s övergripande resultat och ska beräknas på EU-nivå; medlemsstaterna uppmanas att enskilt bidra till att uppnå dessa mål med beaktande av sina olika utgångspunkter och med respekt för nationella skillnader;

de ovannämnda målen på EU-nivå kan vid behov ses över av rådet mot bakgrund av

- ett förslag från kommissionen om en uppdaterad metod för datainsamling för högre utbildning,
- den kommande översynen av den strategiska ramen för europeiskt utbildningssamarbete,

4. engagera sig för en inkluderande strategi för mobilitet i utbildningssyfte inom alla utbildnings-, ungdoms- och idrottssektorer genom att göra möjligheterna till mobilitet i utbildningssyfte mer tillgängliga för personer med begränsade möjligheter²⁷ genom följande:
- a) sträva efter att senast 2027 gemensamt nå en andel på minst 20 % för personer med begränsade möjligheter bland alla elever och studenter som deltar i mobilitet i utbildningssyfte utomlands²⁸,
 - b) överväga att enas om ett mål på EU-nivå som ska uppnås senast 2030 på grundval av ett förslag från kommissionen senast 2026 om en metod för datainsamling för att mäta andelen personer med begränsade möjligheter bland alla elever och studenter som deltar i mobilitet i utbildningssyfte utomlands inom utbildnings-, ungdoms- och idrottssektorerna,

²⁷ I enlighet med förordning (EU) 2021/817 menas med ”personer med begränsade möjligheter”: personer som av ekonomiska, sociala, kulturella, geografiska eller hälsomässiga skäl, på grund av sin migrantbakgrund, eller av skäl såsom funktionsnedsättning eller inlärningssvårigheter eller av andra skäl, inbegripet ett skäl som skulle kunna ge upphov till diskriminering enligt artikel 21 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, möter hinder som gör det svårt för dem att få faktisk tillgång till mobilitet i utbildningssyfte.

²⁸ I avsaknad av en EU-omfattande indikator för inkluderande mobilitet i utbildningssyfte skulle en uppskattning av andelen personer med begränsade möjligheter bland alla elever och studenter som deltar i mobilitet i utbildningssyfte utomlands kunna tas fram med hjälp av mobilitetsdata från programmen Erasmus+ och Europeiska solidaritetskåren. Dessa uppgifter omfattar förvisso inte alla typer av mobilitet i utbildningssyfte utomlands, men kan användas som det närmaste riktmärket som för närvarande finns tillgängligt.

5. säkerställa samarbete med berörda parter på området mobilitet i utbildningssyfte för genomförandet av denna rekommendation,
6. erbjuda systemomfattande möjligheter till mobilitet i utbildningssyfte genom att
 - a) överväga att göra mobilitet i utbildningssyfte utomlands till en integrerad del av skolutbildning, yrkesutbildning och lärlingsutbildning, högre utbildning och vuxenutbildning genom att sträva efter att ta med möjligheten till perioder i utbildningssyfte utomlands genom flexibla mobilitetsfönster, valbara kurser och andra möjligheter,
 - b) hjälpa utbildningsinstitutioner och utbildningsanordnare att utveckla och genomföra fler gränsöverskridande gemensamma verksamheter, däribland gemensamma program som leder till gemensamma examina, genom att på bästa sätt utnyttja europeiska initiativ, särskilt allianser mellan Europauniversitet, yrkeskunskapscentrum, nationella yrkesutbildningsgrupper, innovationsallianser och lärarakademier inom Erasmus+, och med stöd av erfarenheterna från allianser mellan Europauniversitet, som siktar på en mobilitetsandel på 50 % för studenterna i form av fysiska, virtuella och blandade mobilitetsalternativ,

- c) främja och bygga in mobilitet från utlandet och utgående mobilitet i utbildningssyfte i icke-formellt och informellt lärande, ungdomsarbete och frivilligarbete som värdefulla och rimliga mobilitetsalternativ för alla elever och studenter, utbildare och all personal, bland annat genom informationsinsatser, utåtriktade åtgärder och annat stöd till tillhandahållare av icke-formellt och informellt lärande, lokala och regionala myndigheter samt ungdomsarbete och organisationer i det civila samhället,
- d) stödja tillämpningen av kvalitetskriterier för förberedelser, genomförande och uppföljning av mobilitet i utbildningssyfte, bland annat genom att bygga vidare på de kvalitetsstandarder som utvecklats inom Erasmus+, programmet för Europeiska solidaritetskåren och andra program för mobilitet i utbildningssyfte, och genom att fokusera på tillgängligheten och inkluderingen inom sådana verksamheter,
- e) främja samarbete mellan de organ som förvaltar och genomför finansieringsinstrument på EU-nivå, internationell, nationell och regional nivå för att säkerställa samordnade åtgärder som stöder och främjar mobilitet i utbildningssyfte, samtidigt som överlappningar undviks och resurseffektiviteten maximeras,

7. förbättra språkinläringen genom att

- a) stärka språkinläringen i alla skeden av utbildning samt inom ungdoms- och idrottssektorerna, där så är möjligt, för att öka alternativen och möjligheterna till mobilitet i utbildningssyfte,
- b) stödja tillgången till språkutbildning och språkinläring, även för vuxna elever och studenter, för att förbättra flerspråkigheten och göra det möjligt för enskilda att dra full nytta av mobilitet i utbildningssyfte och öka deras sysselsättningsmöjligheter,

8. stödja engagemanget för mobilitet i utbildningssyfte genom att

- a) bygga upp en kultur för livslång mobilitet i utbildningssyfte i alla skeden av lärandet och inom icke-formellt och informellt lärande, ungdomsarbete, frivilligarbete och idrott; de åtgärder som ska vidtas i detta avseende kan omfatta följande:
 - i) utveckla en rad olika format och aktiviteter för mobilitet,
 - ii) stödja både utsändar- och värdorganisationer som har en internationaliseringsstrategi;
 - iii) öka attraktionskraften hos utbildningsinstitutioner och icke-formella och informella lärandemiljöer på områdena ungdomar och idrott när det gäller att ta emot och utsända mobila elever och studenter,
 - iv) uppmuntra alumninätverk att utveckla och främja lärandeupplevelser,

- b) främja samarbete mellan regionala och lokala myndigheter, utbildningsanordnare, ungdoms- och idrottssektorerna, organisationer i det civila samhället, icke-statliga organisationer och privata organ för att främja och stödja utgående mobilitet i utbildningssyfte, även för personer med begränsade möjligheter, och skapa en välkomnande miljö för deltagare i mobilitet i utbildningssyfte från utlandet,
- c) uppmuntra myndigheter och organisationer som förvaltar mobilitetsprogram, både som utsändare och värdar, att minska den administrativa bördan för organisationer och deltagare och ge tydlig vägledning under hela ansökningsprocessen,
- d) stödja flexibla format för mobilitet i utbildningssyfte som kan diversifiera rekryteringen av deltagare och fungera som en språngbräda till längre mobilitetsperioder, inbegripet gruppmobilitet, kortvarig mobilitet, blandade intensivprogram och andra lärandeupplevelser som skulle kunna leda till mikromeriter, i överensstämmelse med den europeiska strategin för mikromeriter för livslångt lärande och anställbarhet,
- e) värdesätta det arbete som utförs av lärare, personal och ungdomsarbetare som förbereder och genomför projekt och verksamheter för mobilitet i utbildningssyfte genom att införliva dem i deras yrke och erkänna mervärdet av personalmobilitet,

9. informera om möjligheter till mobilitet i utbildningssyfte genom att
- a) när så är lämpligt inrätta initiativtagare till mobilitet i utbildningssyfte – samordnare, kontaktpunkter, ambassadörer eller särskilda informationscentrum för mobilitet i utbildningssyfte – på nationell, regional eller lokal nivå för att sprida sakkunskap till utbildningsanordnare, ungdoms- och idrottssektorerna, organisationer i det civila samhället och privata organ för att stödja deltagande i mobilitet i utbildningssyfte och nätverka på nationell nivå och EU-nivå,
 - b) erbjuda elever och studenter riktad information om möjligheter till mobilitet i utbildningssyfte under hela cykeln för livslångt lärande, bland annat i skolor, ungdoms- och arbetssammanhang, bland anordnare av yrkesutbildning och vuxenutbildning, anordnare av ungdomsarbete och volontärarbete, högre utbildningsanstalter och arbetsgivare, genom att samarbeta med främjare av mobilitet i utbildningssyfte och ta med information om möjligheter till mobilitet i utbildningssyfte i studie- och yrkesvägledning,
 - c) lyfta fram fördelarna med en mobilitetsperiod utomlands och ge råd, tips och mentorskap, särskilt för elever och studenter med begränsade möjligheter, bland annat genom att på bästa sätt utnyttja appen för Erasmus+.

- d) uppmuntra värdorganisationer att säkerställa ett smidigt mottagande av anländande elever och studenter, bland annat genom att göra information och relevant material lättillgängligt,
- e) tillhandahålla information om möjligheter till mobilitet genom att optimera användningen och driften av Euroguidance och Eurodesk-nätverken,
- f) lämna information om levnads- och arbetsvillkoren i värdländerna genom att använda den information som finns tillgänglig på Euresportalen om levnads- och arbetsvillkor i alla medlemsstater och Eftaländer och den relevanta delen av EU:s elev- och lärarhörna, bland annat genom att länka denna information till nationella portaler för mobilitet i utbildningssyfte,

10. stödja öppenhet och erkännande av läranderesultat genom att

- a) vidta nödvändiga åtgärder för att uppnå automatiskt ömsesidigt erkännande av kvalifikationer från högre utbildning och av resultat från studieperioder utomlands inom högre utbildning och göra betydande framsteg i riktning mot automatiskt ömsesidigt erkännande av kvalifikationer från gymnasial utbildning och yrkesinriktad utbildning, som ger tillträde till högre utbildning samt av resultat från studieperioder utomlands inom gymnasial utbildning, inbegripet yrkesutbildning, liksom virtuellt och blandat lärande, genom att tillhandahålla vägledning och fortbildning för utbildningsanordnare och säkerställa konsekvens i beslutsfattandet om erkännande,
- b) fullt ut utnyttja tillgängliga system och verktyg som kan stödja erkännandet av läranderesultat, bland annat genom att underlätta konsekventa nationella strategier för automatiskt ömsesidigt erkännande och säkerställa att systemet för yttre kvalitetssäkring genomförs av oberoende kvalitetssäkringsorgan som är registrerade i systemet för yttre kvalitetssäkring (Eqar),
- c) uppmuntra utbildningsinstitutioner att föra register över beslut om erkännande av läranderesultat, med beaktande av dataskyddsregler, för att säkerställa konsekvens och öppenhet i beslutsfattandet med tiden och mellan institutionernas olika organisationsstrukturer i syfte att säkerställa förståelse för begreppet om och definitionen av automatiskt ömsesidigt erkännande,
- d) vidta åtgärder i riktning mot erkännande av kompetens som förvärvats genom mobilitet i utbildningssyfte i icke-formellt och informellt lärande, ungdomsarbete och frivilligarbete genom att främja samarbete kring valideringsarrangemang mellan relevanta organ inom utbildningssektorn, anordnare av icke-formellt lärande och organisationer i det civila samhället så att icke-formella och informella läranderesultat lättare kan användas inom formell utbildning och på arbetsmarknaden,

- e) stödja utbildningsanordnare och organisatörer av mobilitet i utbildningssyfte för ungdomar, ungdomsarbete och volontärarbete med systematisk användning av EU-ramar och EU-instrument, inbegripet Europass, den flerspråkiga klassificeringen av europeiska färdigheter, kompetenser och yrken, europeiska digitala lärandebevis, den europeiska referensramen för kvalifikationer för livslångt lärande, Europass-rörlighet och ungdomspasset och/eller nationella ramar för att stödja identifiering, dokumentation, bedömning och i förekommande fall certifiering av kompetenser som utvecklats genom mobilitet i utbildningssyfte,
- f) överväga att vidta åtgärder för ratificering av Unescos globala konvention om erkännande av högre utbildningskvalifikationer för att förbättra ett rättvist och öppet erkännande av kvalifikationer från tredjeländer samt deltidstudier och tidigare lärande, offentliggöra information om förfarandena för erkännande av kvalifikationer från tredjeländer,
- g) utnyttja politiskt samarbete, särskilt den globala politiska dialogen inom Bolognaprocessen och samarbete mellan erkännande myndigheter och kvalitetssäkringsorgan, för att utveckla kapaciteten vid högre utbildningsanstalter i tredjeländer och anpassa kvalitetssäkringsprocesserna för att maximera läranderesultaten från erfarenheter av mobilitet som studenter från tredjeländer har och säkerställa att mobilitetsperioder erkänns fullt ut som en del av studenternas examen i hemlandet,

11. Stödja övergången till arbetsmarknaden och arbetskraftens mobilitet genom att
- a) underlätta övergången från mobilitet i utbildningssyfte till mobilitet i arbetslivet genom att hjälpa mobila elever och studenter, utbildare och personal samt ungdomsarbetare att få tillgång till stöd för arbetssökande från offentliga arbetsförmedlingar och från Eures,
 - b) genom Erasmus+-programmet hjälpa elever och studenter, även nyutexaminerade, att praktisera utomlands för att utveckla sin entreprenöriella, innovativa, kreativa och interkulturella kompetens,
 - c) uppmuntra relevanta organisationer att ta emot praktikanter från utlandet, bland annat genom medvetandegörande åtgärder och lättillgänglig information.
12. Göra mobilitet i utbildningssyfte mer inkluderande och tillgängligt genom att
- a) utveckla särskilda åtgärder för att stödja mobilitet för personer med begränsade möjligheter inom utbildningssystem samt inom ungdoms- och idrottssektorerna,
 - b) undanröja hinder för och tillgodose behoven hos personer med begränsade möjligheter redan i ett tidigt skede av utformningen av lärandeaktiviteter,

- c) tillhandahålla stöd för att göra mobilitet i utbildningssyfte tillgängligt för personer med begränsade möjligheter, samt tillhandahålla stöd till organisationer som tar emot dem, till exempel genom att avsätta lämplig finansiering på nationell eller regional nivå och genom att främja samverkansfördelar mellan olika finansieringsinstrument på EU-nivå och internationell, nationell och regional nivå,
- d) lämna lättillgänglig, uppdaterad och aktuell information om tillgänglig finansiering av mobilitet i utbildningssyfte, tidpunkten för utbetalningarna och annat stöd som är tillgängligt för elever och studenter,
- e) hjälpa mobila elever och studenter genom att i samarbete med relevanta nationella, regionala och lokala myndigheter åtgärda bristen på studentbostäder,
- f) i enlighet med EU-lagstiftning och nationell lagstiftning säkerställa lämpligt skydd för deltagare i mobil inläring, inbegripet lärlingar, praktikanter, unga forskare, ungdomsarbetare och volontärer, särskilt minderåriga, när det gäller försäkringar, arbetsnormer, hälso- och säkerhetskrav, skatter, social trygghet (inbegripet tillgång till hälso- och sjukvård) samt i förekommande fall möjligheten att tjäna in pensionsrättigheter.

13. Göra mobilitet i utbildningssyfte mer miljömässigt hållbar genom att
- a) i tillämpliga fall använda mer hållbara färdssätt till och från utbildningsdestinationer och under mobilitetsperioder och tillhandahålla vägledning om hållbara resor,
 - b) hjälpa utbildningsanordnare, ungdoms- och idrottssektorerna och organisationer i det civila samhället som anordnar mobilitet i utbildningssyfte att integrera hållbarhetspraxis i sin dagliga verksamhet genom utbildning, riktlinjer och utbyte av god praxis,
 - c) stödja utbildningsanordnare och ungdoms- och idrottssektorerna på organisationsnivå i deras ansträngningar att minska utsläppen av växthusgaser från resor under mobilitet i utbildningssyfte.
14. Använda digital teknik för att underlätta mobilitet i utbildningssyfte genom att
- a) uppmuntra utveckling och användning av driftskompatibla it-system baserade på gemensamma europeiska standarder; dessa system bör göra det möjligt för elever och studenter, utbildare och personal att hantera och registrera erfarenheter av mobilitet i utbildningssyfte i full överensstämmelse med tillämplig dataskyddslagstiftning, och för organisationer att tillhandahålla information om möjligheter till mobilitet, administrera mobilitet, stödja automatiskt ömsesidigt erkännande och minska den administrativa bördan genom att ta vara på egenskaperna i initiativet för ett europeiskt studentkort och verktygen på Europass-plattformen, inbegripet genom digitalisering av lärandemeriter genom europeiska digitala referenser för lärande,

- b) bidra till initiativ som stöder forskares mobilitet och tillhandahåller relevanta informations- och stödtjänster, inbegripet Euraxess²⁹ och den kommande talangplattformen för det europeiska forskningsområdet³⁰,
- c) tillhandahålla stöd till utbildningsanordnare, ungdoms- och idrottssektorerna och organisationer i det civila samhället, så att de vid behov kan inrätta och använda nya digitala verktyg eller använda befintliga digitala verktyg som komplement till fysisk mobilitet,
- d) stödja utvecklingen av format för blandad mobilitet av hög kvalitet genom att anpassa befintliga nationella ramar för att ytterligare underlätta kompletterande innovativa mobilitetsformat som bygger på digital teknik,
- e) undersöka hur AI kan bidra till att övervinna hinder för mobilitet i utbildningssyfte.

15. Främja EU:s värden under mobilitet i utbildningssyfte genom att

- a) uppmuntra alla elever och studenter och utbildare och all personal att delta i värdsamhällenas liv, inbegripet genom volontärverksamhet, under mobiliteten i utbildningssyfte,
- b) berika erfarenheterna under mobilitet i utbildningssyfte med utbildning i interkulturell medvetenhet, samhällsengagemang, digital kompetens, mediekompetens, kunskap om EU och EU:s värden samt grundläggande rättigheter,
- c) ge anländande elever och studenter, utbildare och personal information som är relevant för det lokala sammanhanget och skapa en välkomnande kultur genom mentorer och administrativt stöd,

²⁹ Euraxess – Researchers in Motion är en samlad kontaktpunkt för forskare och innovatörer som vill främja sina karriärer och sin personliga utveckling genom att flytta till andra länder.

³⁰ Initiativet till en talangplattform för det europeiska forskningsområdet stöds av Horisont Europa-programmet och syftar till att öka interoperabiliteten för karriärer och anställbarheten för forsknings- och innovationstalanger i olika sektorer.

- d) säkerställa att mobila elever och studenter, mobila utbildare och mobil personal åtnjuter högsta möjliga akademiska frihet och uppmuntra utbildningsanstalter att utveckla en kvalitetskultur, bland annat genom kvalitetssäkring, i vilken fullständig respekt för principerna om akademisk integritet är säkerställd under mobilitet.

16. Främja EU som en lärandestination genom att

- a) bedriva ett nära samarbete för att göra EU mer attraktivt, med hjälp av befintliga nationella och regionala initiativ, som projektet Studera i Europa inom högre utbildning,
- b) underlätta mobilitet i utbildningssyfte med andra delar av världen, särskilt med länder som har utsikter att ansluta sig till EU, genom närmare samarbete mellan deras berörda myndigheter och utbildningsanstalter och anstalter i EU; i detta avseende kan talangpartnerskap utgöra en ram för starkare samarbetspartnerskap med viktiga tredjeländer enligt ömsesidigt överenskomna mål, och samarbetet kan bidra till att säkerställa att mobilitet i utbildningssyfte indirekt bidrar till att åtgärda kompetensklyftor i tredjeländerna och i EU, till exempel genom inriktning på kompetensbrist i sektorer som påverkas av den gröna och den digitala omställningen och förbättring av inlärares anställbarhet,
- c) stödja snabbt utfärdande av viseringar för längre vistelse och uppehållstillstånd för tredjelandsmedborgare som väljs ut för en lärandemöjlighet i en medlemsstat, i enlighet med direktiv (EU) 2016/801³¹, eller av viseringar för kortare vistelse i enlighet med förordning (EG) nr 810/2009³², beroende på vistelsens planerade längd i EU.

³¹ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/801 av den 11 maj 2016 om villkoren för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för forskning, studier, praktik, volontärarbete, deltagande i elevutbytesprogram eller utbildningsprojekt och för au pairarbete (EUT L 132, 21.5.2016, s. 21).

³² Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 810/2009 av den 13 juli 2009 om införande av en gemenskapskodex om viseringar (viseringskodex) (EUT L 243, 15.9.2009, s. 1).

17. Stödja genomförandet av denna rekommendation genom att

- a) uppmuntra strategiska diskussioner på europeisk, nationell och regional nivå och mellan medlemsstaterna om möjliga internationaliseringsstrategier och/eller mobilitetsstrategier, utbyte av god praxis och deltagande i ömsesidigt lärande, i samarbete med alla berörda parter,
- b) senast i slutet av 2026 informera kommissionen om befintliga eller planerade internationaliseringsstrategier och/eller mobilitetsstrategier som skulle kunna stödja genomförandet av denna rekommendation inom sektorerna för högre utbildning, yrkesutbildning, skolutbildning, vuxenutbildning samt ungdom och idrott och som tar upp både utåtriktad och inkommande mobilitet i utbildningssyfte,

HÄRIGENOM UPPMANAS KOMMISSIONEN ATT GÖRA FÖLJANDE:

18. Senast 2026, i nära samarbete med medlemsstaterna och grundat på och med expertutlåtandet från ständiga gruppen för indikatorer och referensvärden, utarbeta ett förslag till en metod för uppgiftsinsamling (som avses i rekommendationerna 3 och 4) för att mäta
- andelen, inom högre utbildning, utexaminerade med erfarenhet av mobilitet i utbildningssyfte utomlands,
 - andelen personer med begränsade möjligheter av alla elever och studenter som deltar i mobilitet i utbildningssyfte utomlands inom utbildnings-, ungdoms- och idrottssektorerna.

Ta vederbörlig hänsyn till eventuella känsliga aspekter av uppgifter som rör inkluderande mobilitet i utbildningssyfte och undvika att lägga ytterligare administrativa bördor på medlemsstaterna. Regelbundet rapportera till rådet om de framsteg som gjorts (genom dess berörda förberedande organ, utbildningskommittén).

19. Stödja utbyte av god praxis, deltagande i ömsesidigt lärande och de strategiska diskussioner på europeisk, nationell och regional nivå och mellan medlemsstaterna som avses i rekommendation 17.

20. Ytterligare stödja genomförandet av denna rekommendation genom att bygga vidare på samarbetet mellan arbetsgrupperna inom den strategiska ramen för europeiskt utbildningssamarbete och i samarbete med ständiga gruppen för indikatorer och referensvärden.
21. Kartlägga insatsområdena för de befintliga finansieringsinstrumenten på EU-nivå och internationell, nationell och regional nivå för att öka medvetenheten om deras potentiella åtgärder och god praxis till stöd för mobilitet i utbildningssyfte och främja en effektiv synergi mellan berörda parter.
22. Samarbeta med medlemsstaterna, inbegripet genom den ständiga gruppen för indikatorer och referensvärden, och de berörda parterna för att ytterligare förbättra uppgifternas kvalitet och tillgänglighet och utveckla metoder på EU-nivå för insamling och analys av uppgifter, inbegripet undersökningar, till exempel den europeiska undersökningen för uppföljning av utexaminerade, om mobilitet i utbildningssyfte inom alla utbildningssektorer och inom ungdoms- och idrottssektorerna, som också kan ta hänsyn till inkludering och territoriell mångfald, i full överensstämmelse med EU:s dataskyddslagstiftning och utan att det leder till ytterligare bördor för medlemsstaterna.

23. Ställa om resultattavlan för rörlighet i nära samarbete med experter från medlemsstaterna, för att följa upp genomförandet av denna rekommendation och utvidga den till att omfatta alla utbildningssektorer samt ungdoms- och idrottssektorerna.
24. Uppmuntra och stödja ungdomars deltagande i utformningen och genomförandet av strategier och program för mobilitet i utbildningssyfte på nationell, regional, lokal och europeisk nivå.
25. Vidareutveckla, främja och ge stöd genom programmen Erasmus+ och Europeiska solidaritetskåren för användning av EU-verktyg som stöder genomförandet av studieperioder utomlands, såsom Euroguidance-nätverket och Eurodesk-nätverket, det europeiska studentkortet, det webbaserade språkstödet, den europeiska skolutbildningsplattformen, Europeiska ungdomsportalen, den allmänna nätkursen, ungdomspasset och Europass.
26. Vidareutveckla, optimera, främja och ge stöd genom Erasmus+ för användning av EU-verktyg som stöder öppenhet kring och validering av meriter och resultat från studieperioder utomlands, särskilt ungdomspasset och Europass-plattformen/Europass-rörlighet, bland annat genom att förbättra den semantiska kompatibiliteten via den europeiska modellen för lärande och europeiska digitala lärandemeriter.
27. Vidareutveckla och ge stöd till högre utbildningsanstalter och allianser mellan högre utbildningsanstalter, såsom Europauniversitet, för att göra det möjligt för dem att tillhandahålla gemensamma program och utfärda gemensamma examina, i enlighet med EU-verktyg och Bolognaverktyg.

28. Vidareutveckla och ge stöd till de europeiska universitetsallianserna, bland annat genom Erasmus+ och i form av politiskt stöd, så att de kan förverkliga sin fulla potential och fungera som förebilder inom högre utbildning genom att främja skarvfri och inbäddad mobilitet på europeiska universitetsövergripande campus, främja användningen av mikromeriter och – i nära samarbete med medlemsstaterna, högre utbildningsinstitutioner, studentorganisationer och berörda aktörer – undersöka alternativ och nödvändiga steg i riktning mot en eventuell gemensam examensmärkning baserad på en uppsättning samskapade europeiska kriterier.
29. Vidareutveckla och stödja frivilliga EU-initiativ som kan öka mobiliteten på utbildningsområdet, såsom Erasmus+ lärarakademier och yrkeskunskapscentrum.
30. Ge ytterligare stöd från Erasmus+ genom att uppmuntra samarbete och ömsesidigt lärande mellan medlemsstaterna för att säkerställa automatiskt ömsesidigt erkännande av kvalifikationer och resultat av studieperioder utomlands inom utbildningssektorn på alla nivåer, även för virtuellt och blandat lärande.
31. Fortsätta att stödja medlemsstaterna på deras väg mot en övergripande strategi för språkundervisning och språkinläring, särskilt genom ömsesidigt lärande, främjande av initiativ och evenemang såsom Europeiska språkdagen och samarbete med berörda parter och internationella organisationer såsom Europarådet och dess Europeiska centrum för moderna språk samt OECD för att utveckla innovativa verktyg för språkinläring, inbegripet digitala verktyg och AI-verktyg.

32. Främja samverkansfördelar och komplementaritet mellan EU-program som behandlar mobilitet i utbildningssyfte, som Erasmus+ och Europeiska solidaritetskåren, och andra finansieringsinstrument på EU-nivå och internationell, nationell och regional nivå, som de sammanhållningspolitiska fonderna, särskilt Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska socialfonden+ med dess Alma-initiativ, för att maximera effekten av åtgärder som främjar möjligheter till mobilitet i utbildningssyfte i alla medlemsstater, bland annat genom att stödja genomförandet av verktyg och strategier för att öka deltagandet av personer med begränsade möjligheter.
33. På medlemsstaternas begäran stödja dem i deras ansträngningar för att reformera och förbättra internationaliseringsstrategierna och/eller mobilitetsstrategierna på nationell nivå och i flera länder med hjälp av EU-verktyg, t.ex. instrumentet för tekniskt stöd och möjligheter inom Erasmus+.
34. Senast 2025 utarbeta en studie om möjligheter, utmaningar och konsekvenser av balanserad mobilitet (inklusive mobilitet som ger studiepoäng och mobilitet i syfte att läsa en hel utbildning) i EU, med beaktande av olika konsekvenser av kompetenscirkulationen.

Utfärdad i Bryssel den

På rådets vägnar

En politisk ram för lärares mobilitet

Enligt kommissionens meddelande från 2020 om att förverkliga det europeiska området för utbildning senast 2025³³ ska kommissionen ”samarbeta med medlemsstaterna och berörda aktörer för att ta fram en politisk ram för att förbättra kvaliteten på och utbudet av rörlighetsmöjligheter för lärare i Europa, baserat på deras faktiska rörlighetsbehov”.

Rådets resolution om en strategisk ram för det europeiska utbildningssamarbetet inför och bortom ett europeiskt område för utbildning (2021–2030)³⁴ omfattar särskilda åtgärder för att ta itu med det prioriterade området lärare och utbildare. Bland dessa åtgärder ingår att undersöka möjligheten att utveckla en politisk ram för lärares mobilitet.

³³ COM(2020) 625 final

³⁴ EUT C 66, 26.2.2021, s. 1.

Resonemanget bakom en sådan ram är att det finns särskilda utmaningar för lärare som också analyseras i arbetsdokument SWD(2023) 719 final från kommissionens avdelningar.

I denna ram beskrivs en rad åtgärder som kan genomföras på skolnivå, på lokal och regional nivå samt på systemnivå för att ta itu med de hinder för lärarmobilitet som framkommit i EU:s medlemsstater. Ramen är tänkt att fungera som inspiration för berörda parter som är villiga att utveckla egna strategier för mobilitet för lärare i linje med sina system och att fungera som en verktygslåda med idéer för att öka lärarnas mobilitet. Den kompletterar och utvecklar åtgärderna i rådets slutsatser om förbättrad rörlighet för lärare och utbildare, särskilt den europeiska rörligheten, i deras grundutbildning och fortbildning³⁵ och främjandet av värdet av lärarnas mobilitet i skolor och samhällen. I rådets slutsatser betonas den positiva inverkan som mobilitet i utbildningssyfte utomlands har på lärarnas yrkesmässiga utveckling och på utbildningssystemen, samtidigt som hinder för mobilitet kartläggs. I denna bilaga behandlas behovet av att övervinna dessa hinder för att göra lärarmobiliteten, i enlighet med de nationella utbildningssystemens behov, till en genomförbar väg både under grundläggande lärarutbildningen och under lärarnas kontinuerliga fortbildning.

³⁵ EUT C 167, 21.4.2022, s. 2.

Den bakomliggande tanken är att mobilitet i utbildningssyfte bör vara en integrerad del av lärarnas grundutbildning och fortbildning: den kan göra yrket mer attraktivt och den är viktig för den fortsatta utvecklingen av skolor och utbildningssystem i riktning mot det europeiska området för utbildning.

Kommissionen kommer att stödja medlemsstaterna när de inför de nödvändiga arrangemang och åtgärder som beskrivs i detta dokument, särskilt genom utbyte av bästa praxis och ömsesidigt lärande. Dessa åtgärder ska bygga vidare på god praxis som utvecklats inom Erasmus+, t.ex. Erasmus+ lärarakademier, som syftar till att erbjuda stöd till lärare i början av karriären och stärka deras fortbildning.

I enlighet med medlemsstatens nationella system skulle berörda parter på skolnivå, regional och lokal nivå samt systemnivå kunna uppnå de allmänna mål som beskrivs ovan genom att göra följande:

1. Överväga att göra mobilitetsmöjligheter tillgängliga inom ramen för lärarnas grundutbildning och kontinuerliga fortbildning
 - a) Grundutbildning
 - överväga att integrera inkluderande och jämställda mobilitetsmöjligheter i den grundläggande lärarutbildningen som en rekommenderad del av deras läroplaner,
 - erkänna mobilitet i utbildningssyfte som en integrerad del av den grundläggande lärarutbildningen, och särskilt, i förekommande fall, erkänna undervisningsuppdrag utomlands, som likvärdiga med skolutbildning vid en nationell utbildningsinstitution,
 - i de fall detta är möjligt, sätta av tid ("mobilitetsfönster") under läsåret i alla grundläggande lärarutbildningar, så att lärarstuderande enkelt kan delta i mobilitetsperioder utan att detta påverkar deras studier,
 - inkludera moduler eller inslag i den grundläggande lärarutbildningen som syftar till att tillhandahålla de färdigheter och kompetenser som behövs för att tillbringa mobilitetsperioder i utbildningssyfte utomlands.

b) Kontinuerlig fortbildning

- erkänna resultaten av en lärares mobilitetsperiod utomlands som en legitim och värdefull del av deras yrkesverksamhet,
- i de fall detta är möjligt, identifiera och integrera mobilitetsfönster under läsåret, när det är lämpligt och lätt att genomföra att skicka ut och ta emot lärare och blivande lärare, och vikarier ställs till förfogande vid behov,
- ingå bilaterala avtal på nationell eller, i tillämpliga fall, regional nivå för att särskilt underlätta erkännande och jämförbarhet av förvärvade färdigheter och kompetenser (t.ex. genom en gemensam kvalitetsram och genom användning av standardiserad kompetensterminologi som finns tillgänglig på europeisk nivå),
- i de fall detta är möjligt och i linje med nationella befogenheter, stödja skolor med lämpliga resurser och flexibla förfaranden då lärare som deltar i mobilitet tillfälligt behöver vikarier.

2. Förbättra samarbetet på lokal nivå genom att utveckla och genomföra en strategi för lärarmobilitet:

a) Bygga in lärarmobilitet i skolornas övergripande utveckling

- uppmuntra beslutsfattare, skolledare, lärarutbildare och berörda parter att fastställa hur mobilitet i utbildningssyfte, inbegripet lärarmobilitet – oavsett undervisningsexpertis eller kön – kan integreras i skolors utvecklingsstrategier,
- överväga att fastställa mål på kort, medellång och lång sikt för mobilitet i utbildningssyfte som en del av den övergripande strategin för skolutveckling, inbegripet utsändande och mottagande av lärare (inklusive lärare under utbildning och annan skolpersonal) och projekt för samarbete med organisationer utomlands (inbegripet samarbete på nätet),

- tillämpa en successiv strategi för att genomföra dessa mål, med början i användningen av digitala verktyg och plattformar, bilateralt samarbete och samarbete med gränsöverskridande regioner,
- i de fall detta är möjligt, främja samarbete mellan skolor i samma område eller region för att göra det lättare att hitta vikarier för lärare som deltar i program för mobilitet i utbildningssyfte.
- utnyttja det lokala systemet med organisationer som arbetar med allmän och yrkesinriktad utbildning för att hitta partner utomlands,
- bygga upp nätverk av deltagande institutioner mellan medlemsstaterna för att utveckla ett system för lärarmobilitet på grundval av lokala, regionala och nationella utbildningsmyndigheters register, skolkonsortier, eTwinning och andra befintliga nätverk,
- stärka lärarnas mobilitet genom att förbättra deras språkkunskaper, öka användningen av innovativa metoder för språkundervisning och språkinlärning och föra in flerspråkighet i klassrummet.

b) Anslå nödvändiga resurser

- överväga att tilldela särskild personal (mobilitetssamordnare) för att förbereda och genomföra mobilitetsprojekt och mobilitetsverksamhet, inbegripet mentorskap för mobila lärare, stöd till mottagande och utsändande institutioner och hantering av logistiska och administrativa förfaranden som avser exempelvis boende, inkomstbeskattning och social trygghet på den lämpligaste nivån (skolor och lokala utbildningsmyndigheter),
- överväga att slå samman resurser på den lokala utbildningsmyndighetsnivån för att hantera den administrativa bördan genom att förbereda och förvalta mobilitetsprojekt, särskilt för att göra det möjligt för skolor med de sämsta förutsättningarna att delta i mobilitet i utbildningssyfte,
- förbättra utbildningsinstitutionernas kapacitet att ta emot och dra nytta av mobilitetsverksamheten för både praktiserande och blivande lärare, med fullt utnyttjande av samarbetet med Erasmus+ lärarakademierna,
- erkänna det arbete som utförs av personal som möjliggör mobilitet på fältet,
- stödja skolor som är aktiva i mobilitetsprojekt genom att ge dem ytterligare resurser
- och främja synergier med andra lokala och nationella fonder och EU-fonder, särskilt Europeiska socialfonden+, Europeiska regionala utvecklingsfonden, utöver Erasmus+.

3. Framhäva fördelarna med mobilitet i utbildningssyfte och stödja den med nödvändig fortbildning

- öka medvetenheten bland beslutsfattare på alla nivåer i utbildningssystemet (särskilt skolledare och andra chefer på lokal och regional nivå) om fördelarna med gränsöverskridande mobilitet i utbildningssyfte för utbildningspersonal och inverkan på organisationernas utveckling, inbegripet att hjälpa eleverna att utveckla kunskaper i främmande språk,
- tillhandahålla utbildning för skolledare (bland annat genom jobbskuggning utomlands) om skolutveckling med stöd av mobilitet i utbildningssyfte utomlands,
- skapa incitament för och ta vara på det arbete som utförs av skolledare som involverar sina skolor och sin personal i mobilitetsprojekt
- och värdesätta och främja de positiva effekterna av sådana erfarenheter för lärare, elever och studenter och utveckling av skolor och skolutbildning på lokal, regional och nationell nivå.

En politisk ram för mobilitet för lärlingar

Lärlingsutbildningar³⁶ har varit ett centralt inslag i den europeiska yrkesutbildningspolitiken sedan 2010, med början i Bryggekommunikén, och det bekräftades 2020 i och med Osnabrückförklaringen och rådets rekommendation av den 24 november 2020 om yrkesutbildning för hållbar konkurrenskraft, social rättvisa och motståndskraft³⁷. Särskilda politiska prioriteringar har sedan dess utvecklats och omfattar nu förverkligande av gränsöverskridande mobilitet i utbildningssyfte även för lärlingar. Mobilitet för lärlingar ger tydliga fördelar för ungdomar och vuxna elever och studenter när det gäller deras utbildning och anställbarhet, för företag i form av ökad kompetens hos de anställda och för samhället som helhet. Några av de färdigheter och den kompetens som gränsöverskridande mobilitet kan erbjuda (t.ex. språkkunskaper, interkulturell kompetens, organisatoriska färdigheter och andra överförbara färdigheter eller särskilda färdigheter inom ett tekniskt område som inte finns tillgängliga hos det utsändande företaget/den utsändande institutionen) går inte att inhämta på hemmaplan. Men på grund av en rad särskilda hinder, exempelvis komplexiteten i de rättsliga skyldigheterna i samband med lärlingars administrativa status, deras ålder, olika nationella lärlingssystem och läroplaner samt risken för produktivitetsförluster för arbetsgivarna, har lärlingar begränsad tillgång till mobilitet i utbildningssyfte. I denna bilaga föreslås en uppsättning åtgärder på nationell nivå som kan underlätta mobilitet för lärlingar på systemnivå, individuell nivå och företagsnivå. Den är tänkt att fungera som inspiration för berörda parter som är villiga att öka mobiliteten för lärlingsutbildningar och som en verktygslåda för att öka mobiliteten för lärlingsutbildningar. Den bygger på rådets rekommendation av den 15 mars 2018 om en europeisk ram för ändamålsenliga lärlingsutbildningar av god kvalitet.

³⁶ Enligt rådets rekommendation av den 15 mars 2018 om en europeisk ram för ändamålsenliga lärlingsutbildningar av god kvalitet (EUT C 153, 2.5.2018, s. 1) avses med lärlingsutbildningar formella yrkesutbildningsprogram

- a) som kombinerar ett omfattande lärande på arbetsplatsen på företag och andra arbetsplatser med lärande på utbildningsinstitutioner,
- b) som leder till nationellt erkända kvalifikationer,
- c) som grundar sig på ett avtal i vilket rättigheter och skyldigheter fastställs för lärlingen, arbetsgivaren och, i förekommande fall, yrkesutbildningsinstitutionen, och
- d) där lärlingen får betalning eller annan ersättning för den arbetsplatsbaserade delen.

³⁷ EUT C 417, 2.12.2020, s. 1.

Medlemsstaterna rekommenderas att överväga att införa ett antal åtgärder för att stödja mobilitet för lärlingar inom yrkesutbildning på grundval av följande principer:

1. Aspekter på systemnivå för att underlätta mobilitet för lärlingar
 - a) Inkludera lärlingars mobilitet i en nationell internationaliseringsstrategi för utbildning i tillämpliga fall och i sektorsvisa (ekonomiska) strategier när så är lämpligt. Sådana strategier kan vara stegvisa strategier som bygger på kortvarig mobilitet och mobilitet i gränsregioner eller utvalda sektorer eller som främjar kortvariga system för kollektiv mobilitet eller rotationsmobilitet.
 - b) Främja internationalisering genom att bygga vidare på kunnandet hos yrkeskunskapscentrum som kopplar samman referenstillhandahållare av yrkesutbildning i medlemsstaterna, uppmuntra samarbete med ett brett spektrum av intressenter och sträva efter att utveckla läroplaner och kvalifikationer av hög kvalitet med inriktning på sektoriella kompetensbehov och samhällsutmaningar. Yrkeskunskapscentrum arbetar med en rad aktiviteter, bland annat att införliva studerandes mobilitet i läroplanerna och förbättra elever och studenters möjligheter till mobilitet utomlands och kvaliteten på sådana program för mobilitet. De fungerar som drivkrafter för spetskompetens och innovation och främjar yrkesutbildningens proaktiva roll i den lokala och regionala ekonomiska utvecklingen.

- c) Tillsätta särskild personal (t.ex. ambassadörer, kontaktpunkter, mobilitetssamordnare) på lokal, regional och nationell nivå för att underlätta och öka medvetenheten om mobilitet för lärlingar när det gäller de olika nationella och regionala systemen. Denna särskilda personal kan bistå med att förbereda och genomföra mobilitetsprojekt och mobilitetsverksamhet, inbegripet mentorskap för lärlingar, stöd till mottagande och utsändande institutioner och hantering av logistiska och administrativa förfaranden.
- d) Främja mobilitet för lärlingsutbildningar genom att bland annat uppmuntra inrättandet av nya nätverk eller stärka befintliga nätverk mellan arbetsgivare, yrkesutbildningsanordnare, offentliga arbetsförmedlingar och arbetsmarknadens parter, och utnyttja befintliga initiativ, såsom den europeiska alliansen för lärlingsutbildning.
- e) Överväga läroplaner för att underlätta lärlingars mobilitet utan att äventyra slutförandet av studierna och för att erkänna läranderesultat som förvärvats utomlands (till exempel genom att införa en särskild mobilitetsmodul i kursplanerna eller genom att införa distansundervisning där det behövs och är möjligt),

- f) Säkerställa enkel tillgång till information om rättsliga och administrativa krav på mobilitet för lärlingsutbildningar i samband med ersättning och den rättsliga ställningen för lärlingar som deltar i mobilitet.
- g) Minska den administrativa bördan i ansökningsprocessen och påskynda förfarandena för visering och uppehållstillstånd för inkommande lärlingar från tredjeländer, i tillämpliga fall och i överensstämmelse med direktiv (EU) 2016/801³⁸.
- h) Uppmuntra bilaterala avtal om mobilitet för lärlingar med andra medlemsstater och, när så är möjligt, tredjeländer (eller i tillämpliga fall regioner) för att minska eventuella kvarstående hinder för att erkänna och jämföra förvärvade färdigheter och förvärvad kompetens (t.ex. genom en gemensam kvalitetsram som är inriktad på de specifika nationella frågor som rör lärlingars mobilitet och lärlingssystemen i de två länderna).
- i) När så är möjligt involvera arbetsmarknadens parter i alla skeden av utformningen, genomförandet och uppföljningen av strategier och program för mobilitet för lärlingar.

³⁸ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/801 av den 11 maj 2016 om villkoren för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för forskning, studier, praktik, volontärarbete, deltagande i elevutbytesprogram eller utbildningsprojekt och för au pairarbete (EUT L 132, 21.5.2016, s. 21).

2. Stöd till lärlingar

- a) Genomföra mobilitet på ett inkluderande sätt och ge särskilt stöd till personer med begränsade möjligheter.
- b) Komplettera bidrag från Erasmus+ med ytterligare finansiering för att täcka kostnaderna för lärlingars mobilitet.
- c) Främja pedagogiska arrangemang och verktyg för att stödja lärlingars mobilitet, till exempel genom distansundervisning för att överbrygga skillnader i de dubbla strukturerna för allmän och yrkesinriktad utbildning.
- d) Tillhandahålla mer stöd och utåtriktad verksamhet till lärlingar, inbegripet stöd till språkförberedelser (utarbetande av särskilda språkinlärningsmaterial för vissa yrken på värdländernas språk).
- e) Utforma kompletterande åtgärder för lärlingar som reser utomlands, såsom ett mentorssystem/kompissystem för den förberedande fasen, virtuell mobilitet under den förberedande fasen (som komplement till fysisk mobilitet) och under utlandsvistelsen samt stöd till lärlingar när de återvänder och återintegreras i sin arbetsmiljö och använder sina nyförvärvade färdigheter och sin nyförvärvade kompetens.
- f) Främja möjligheter för lärlingar i yrkesskolor, inbegripet möjligheter inom Erasmus+ och internationella mobilitetsprogram, via ett särskilt nätverk av rådgivare och sociala medier.
- g) Främja de möjligheter för lärlingar som erbjuds på Euresportalen för att hjälpa mobila elever och studenter i deras övergång till arbetsmarknaden.

3. Stöd till företag

- a) Överväga att ge ekonomiska incitament till arbetsgivare, för att kompensera dem för den period då lärlingar befinner sig utomlands, och till lärlingar, för att uppmuntra dem att återvända till sin utsändande arbetsgivare (t.ex. en bonus efter avslutat program eller lönesubventioner om de anställs efter examen).
- b) Överväga att ge riktat stöd till arbetsgivare, särskilt små och medelstora företag, till exempel genom stöd till inrättandet av förmedlingsnätverk mellan mottagar- och utsändarländer, helst på branschnivå, för att hjälpa företag med organisatoriska frågor och rättsliga krav.
- c) Främja gränsöverskridande samarbete mellan myndigheter som genomför yrkesutbildningar och lärlingsutbildningar eller offentliga arbetsförmedlingar och arbetsgivare genom att undersöka åtgärder som erbjuder möjligheter till yrkesutbildning utomlands för lärlingar i sektorer som påverkas av den gröna och den digitala omställningen, stödja gränsöverskridande samarbete mellan dessa myndigheter eller offentliga arbetsförmedlingar och arbetsgivarorganisationer för att ta itu med kompetensbristen inom gröna och digitala yrken genom lärlingsprogram och som utgångspunkt överväga gränsöverskridande regionala partnerskap mellan dessa myndigheter eller offentliga arbetsförmedlingar.
- d) Lyfta fram möjligheterna inom Erasmus+ och den europeiska alliansen för lärlingsutbildning för företagen, och lyfta fram fördelarna med att ta emot och skicka ut lärlingar inom program för mobilitet.
